

پاسخ دوپهلوی واشنگتن
به مذاکره مستقیم با تهران

صفحه ۷

تسلیت آیت‌الله سیستانی
در پی جان باختن شهروندان عراقی

صفحه ۷

آیا تورم به ۳۰ درصد دوران جنگ باز می‌گردد؟!

ادامه ریزش طبقاتی در ایران

صفحه ۴

پرتاب موفق ماهواره نور ۳

صفحه ۷

بازگشت

مرگ‌های کرونایی

مینو محرز می‌گوید: «سفرهای تالستانی اخیر یکی از عوامل شیوع بیماری‌های عفونی و انتشار ویروس‌ها هستند. ضروری است افرادی که از سفر بازمی‌گردند و مشکوک به بیماری هستند، سه‌الی پنج روز خود را قرنطینه کنند تا ویروس حالت بیماری‌زایی خود را از دست بدهد و علائم کاهش یابند.» به گزارش خبر آنلاین، بنا به اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آخرین آمار واکنسیناسیون، از تاریخ بیست‌وششم شهریور تا...

صفحه ۲

روایتی از «لوطی»ها

و «داش‌مشتی»های جنگ

«لوطی»ها و «داش‌مشتی»های زمان جنگ با آن روحیه انقلابی که پس از توبه‌کردن درون خود به وجود آورده بودند؛ فعالیت‌های ویژه با دشمن مقابله کردند، چرا که می‌دانستند «زدی» مانند صدام برای چه چیزی آمده است. راوی این گفت‌وگو رزمندهای تهرانی است که بیانی متفاوت از جنگ تحمیلی و شهدا دارد. او که به «سردار دوفالقاری» هم معروف است...

صفحه ۵

سر مقاله

سجاده‌عابدی

حمله سایبری، مصداق سلاح جدیدی است که می‌تواند روش هدایت جنگ مدرن توسط بازیگران دولتی و غیردولتی را دگرگون سازد. سرشت بی‌مانند این تهدید و توانمندی مرتکبان جنگ‌های سایبری در آسیب رساندن، کشتار و تخریب فیزیکی از طریق فضای سایبر، تعاریف سنتی توسل به زور را متحول ساخته است.

حملات سایبری بازیگران غیردولتی صرفاً به منظور احراز انتساب آن‌ها به یک دولت بررسی می‌شود. پرسش اصلی این است که آیا یک حمله سایبری، اقدامی مادن آستانه توسل به زور، در حد توسل به زور و یا توسل به زور معادل یک حمله مسلحانه است؟ تحقیق‌ها نشان می‌دهد که حمله سایبری می‌تواند وفق ماده ۴ بند ۲ منشور ملل متحد، توسل به زور مسلحانه توصیف نمود. از سوی دیگر، حمله سایبری گسترده به زیرساخت‌های اساسی که خسارات مادی یا تلفات انسانی قابل قیاس با حمله مسلحانه با سلاح‌های متعارف را در پی داشته باشد، حق توسل به دفاع مشروع را به دولت قربانی اعطاء می‌نماید.هم‌چنین، در واکنش به حمله سایبری که در حد حمله مسلحانه نباشد، اما حمله مسلحانه قریب‌الوقوعی را با تسلیحات متعارف تدارک ببیند، می‌توان به دفاع مشروع توسل گردید. پیش نیاز اعمال حقوق مخصصات مسلحانه، وجود مخصصات مسلحانه است که با وجود اهمیت فراوان تاکنون هیچ یک از موجودیت‌های بین‌المللی از جمله دولت‌ها گزارشی از وقوع جنگ سایبری نداده‌اند. تنها نمونه کاربرد حقوق مخصصات مسلحانه را در عملیات سایبری ضمن مخصصات مسلحانه بین‌المللی میان گرجستان و روسیه در سال ۲۰۰۸ می‌توان مشاهده کرد که در پیشبرد جنگ مذکور انجام گرفت. هنگام مواجهه با جنگ‌های سایبری، دو دسته از حقوق به شدت اهمیت پیدا می‌کنند؛ یکی حقوق توسل به زور و دیگری حقوق بشردوستانه بین‌المللی است.

توسل به زور در منشور ملل متحد، به طور کلی ممنوع است. هم‌چنین قاعده منع توسل به زور در این منشور هرگونه اقدام زورمدرانه در روابط بین‌المللی نظیر جنگ، تهدید به جنگ، اقدامات مقابله به مثل مسلحانه، محاصره دریایی و یا هر شکل دیگری استفاده از تسلیحات را در بر می‌گیرد. هر چند تمامی اعضای ملل متحد چه اعضای بزرگ و قدرتمند و چه اعضای کوچک و ضعیف با یکدیگر برابرند و در روابط خویش باید از تهدید یا توسل به زور اجتناب ورزند، اما در منشور دو مورد استثناء درج شده است که به دولت‌ها این امکان را می‌دهد که از زور در روابط بین‌المللی استفاده کنند.

۱. در اجرای حق دفاع از خود (دفاع مشروع) در این راستا در ماده ۵۱ منشور آمده است: در صورت وقوع حمله مسلحانه علیه یک عضو ملل متحد تا زمانی که شورای امنیت اقدام‌های لازم برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را به عمل آورد، هیچ یک از مقررات این منشور به حق ذاتی دفاع از خود، خواه به طور فردی و خواه دسته جمعی لطمه‌ای

دفاع مشروع یا توسل به زور

وارد نخواهد کرد.

۲. اجرای اقدامات ششورای امنیت براساس اختیارات واگذار شده در مواد ۲۴ و ۲۵ و فصل هفتم منشور ملل متحد در راستای حفظ و اعاده صلح و امنیت بین‌المللی. بر مبنای اصل منع توسل به زور، هرگونه نقض حاکمیت کشورهای دیگر و کاربرد جنگ از منظر حقوق بین‌الملل جز در موارد خاص مذکور، ممنوع تلقی شده است. نکته مهم این است که در جنگ‌های زمینی، دریایی و هوایی و حتی جنگ‌هایی که در فضا رخ می‌دهد، نیروهای نظامی می‌توانند ورود و تحرکات دشمن را ببینند در نتیجه رفتارهای ناقض این حق و مصادیق آن، به گونه‌ای ملموس قابل تشخیص و استناد است.

اما در فضای سایبری وضع به گونه‌ای متفاوت است و به علت غیر واقعی و غیر ملموس بودن این قلمرو، محدوده حاکمیت دولت‌ها، حراست از آن و هم چنین تجاوز به آن از منظر نقض حاکمیت ارضی دولت‌ها و انطباق این حملات با تعریف مرسوم از تجاوز به این حاکمیت و فراتر از آن تعیین دولت یا نهاد مجاز به راحتی قابل تشخیص نیست. به عبارت دیگر در حوزه زور سایبری، برقراری ارتباط میان حمله با یک منبع خاص و تشخیص قصد طرف از این حمله اهمیت بسیار زیادی دارد و با در نظر گرفتن امکاناتی که فضای مجازی برای اقدام به حمله از راه دور و ناشناس ماندن فراهم می‌نماید، عاملان حملات سایبری علاقه به ناشناس ماندن دارند. در این راستا، مطابق با حقوق بین‌الملل یک دولت می‌بایست میان حمله و منبع آن ارتباط برقرار کند؛ زیرا قربانیی که بر پاسخ مشروع به یک تهاجم تصریح می‌کند(پاسخ به تهاجم را مجاز می‌شمارند)، بر اساس دولتی بودن یا دولتی نبودن منشاء تهاجم متفاوت است؛ بنابراین اشکالی که اینجا وجود دارد این است که مواد یاد شده تنها ناظر به دولت‌هاست پس برای منشاء غیر دولتی نمی‌توان از این مواد بهره جست؛ بنابراین واقعیت این است که ممنوعیت موضوع بند ۴ مادهٔ ۲ منشور در زمینه توسل به زور فقط در مورد دولت‌ها قابل اعمال و استناد است، نه درباره اشخاص. در صورتی که اقداماتی که در مقابله با این حملات صورت می‌گیرد در چارچوب موازین دفاع مشروع و استثنای اصل منع توسل به زور نباشد، خود نوعی نقض حقوق بین‌الملل به شمار می‌رود. از سوی دیگر، مطلق همین موازین، دفاع مشروع تنها زمانی میسر است که اقدامات در جهت دفاع از حملات دولت متجاوز صورت گرفته و حملات به طور قطعی به آن منتسب باشد نه به اشخاص خصوصی یا هر نهاد دیگر که احیاناً دست به حملات سایبری زده باشد.

بدیهی است احراز دفاع مشروع و یا اقدام مقابله به مثل یا هر استثنائی حقوقی دیگر در این زمینه منوط به تحلیل و تبیین صحیح حملات سایبری به مثابه نقض اصول توسل به زور و شناسایی اصول حاکم بر این حملات در چارچوب حقوق جنگ خواهد بود؛ در غیر این صورت هرگونه اقدام تلافی‌جویانه خود می‌تواند موجبی برای طرح مسئولیت بین‌المللی دولت مرتکب باشد.

به هر روی، حملات سایبری اگر مصادیقی از تجاوز یا توسل به زور محسوب نشوند، می‌تواند به عنوان مداخله در امور داخلی دولت، یک تخلف بین‌المللی تلقی شود. در صورت انتساب این اقدامات به دولت، طرح مؤسّلت بین‌المللی دولت‌ها تحت‌نظر افسراد خصوصی که در استخدام دولت یا تحت کنترل دولت باشند به دولت منتسب می‌شود. اعمال «ظرفه تقصیر» در حملات سایبری موجب می‌شود تا با شناسایی «مقصر» حمله سایبری، «مرتکب» حمله-سایبری نیز شناسایی شود. پس در این صورت امکان جبران خسارت به روش‌های مختلف اعم از توقف عمل متخلّفانه، پرداخت غرامت و جلب رضایت وجود خواهد داشت. علوم و فنون نظامی در دوره‌های مختلف دچار تغییرات و پیشرفت‌های زیادی شده است. اوج این تغییرات به استفاده از دانش مربوط به رایانه و فضای مجازی بر می‌گردد. بی‌شک اولین بار که اصطلاح فضای مجازی و سایبر به کار رفت هیچ کس فکر نمی‌کرد که روزی برسد که دامنه این تغییرات به حدی گسترده شود که بتواند از امنیت و حریم خصوصی افراد و سازمان‌ها محافظت کند. اما واقعیت این است که در دهه‌های اخیر فضای سایبر یا مجازی عرصه جنگ‌های نوین و متعدد بوده است. از این رو تلاش برای محدود و ضابطه‌مند ساختن و حتی تعیین مقصر در مناقشات پادشده نیز از چندی پیش آغاز شده است. حقوق بین‌الملل در مواجهه با مناقشات و جنگ‌های سنتی به آسانی قواعد و قوانین مربوطه را را جاری می‌سازد. بر این اساس اولا اصل عمل را ارزیابی کرده و ضمن تعیبن مقصر، اقدامات لازم برای جبران خسارات را بر می‌شمرد. بر این اساس منشور ملل متحد در بند ۴ ماده ۲، جنگ و حتی دیگر نام‌های دو حزبی به کشورهای آلمان، فرانسه و سناتور دموکرات «جاب منندز» رئیس پیشین کمیته روابط خارجی مجلس سنای آمریکا و «بیل هگرتی» سناتور جمهوری‌خواه به همراه ۲۸ سناتور دیگر نامه‌ای دو حزبی به کشورهای آلمان، فرانسه و سناتور دموکرات (روپا) نوشته و در آن ضمن مطرح کردن ادعاهایی علیه برنامه موشکی و پهپادی ایران، از آنها خواستند دیگر متحدان و شرکایشان را نیز در این تصمیم یا خود همراه کنند.

«جیم ریش» سناتور جمهوری‌خواه و از اعضای ارشد کمیته روابط خارجی سنای آمریکا به همراه سناتور دموکرات «جاب منندز» رئیس پیشین کمیته روابط خارجی مجلس سنای آمریکا و «بیل هگرتی» سناتور جمهوری‌خواه به همراه ۲۸ سناتور دیگر نامه‌ای دو حزبی به کشورهای آلمان، فرانسه و سناتور دموکرات (روپا) نوشته و در آن ضمن مطرح کردن ادعاهایی علیه برنامه موشکی و پهپادی ایران، از آنها خواستند دیگر متحدان و شرکایشان را نیز در این تصمیم یا خود همراه کنند.

«جیم ریش» سناتور جمهوری‌خواه و از اعضای ارشد کمیته روابط خارجی سنای آمریکا گزارش داده این سناتورهای آمریکایی در نامه خود با مطرح کردن ادعاهای دیگری علیه ایران از جمله «تهدید به فعالیت‌هایی در زمینه برنامه هسته‌ای. حمایت از نیروهای نیابتی منطقه‌ای و بی‌توجهی کامل به حقوق بشر»، آمده است که ایران به غنی‌سازی اورانیوم در سطوحی «بالتر از کاربرد مسالمت‌آمیز غیرنظامی» ادامه داده و از همکاری کامل و شفاف با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خودداری می‌کند. آنها همچنین مدعی شدن که ایران به «شاعه موشک‌ها، راکت‌ها و پهپادها به نیروهای نیابتی‌اش در سراسر خاورمیانه، از جمله به حزب‌الله، حماس و جهاد اسلامی فلسطین برای استفاده علیه اسرائیل ادامه می‌دهد».

در ایسن نامه آمده با تکرار ادعای دولت آمریکا و متحدان آن مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه از طریق عرضه پهپادهای جنگی به آن، ادعایی که از سوی تهران و مسکو بارها رد شده است، مطرح شد؛ پایان یافتن این تحریم‌ها تاثیر مستقیمی روی مقاومت اوکراین در برابر حمله غیرقانونی و بی‌دلیل

یادداشت

مردم در انتظار گزارش دولت

حفره‌های مالی شدیدی در سیستم مالی کشور ایجاد شده و تشخیص اینکه الویت‌ها کجاست مهم است. از همین‌رو برای مردم هم مهم است که سردمداران الویت‌ها را کجا می‌بینند. مثلا برای بسیاری از مردم حوزه دارو حوزه مهم و نیازمند رسیدگی است. بنابراین لازم است فکری عاجل در این باره شود.
سه فضای رسانه‌ای کشور به شدت مستعد شایعه است. یعنی عملکردها به گونه‌ای بوده پرت‌ترین و بی‌ارتباط‌ترین شایعه‌ها نیز می‌تواند جایگزین اخبار موقش شود. به همین دلیل باید در مورد پول‌هایی که هزینه می‌شود گزارش شفاف داد تا قبل از اینکه شایعه‌ای منتشر شود مسئولان در موردش اطلاع‌رسانی نمایند.

در مجموع بهتر است مسئولان به لفاظی در این زمینه اکتفا نکنند؛ یعنی بگویند برای مردم هزینه می‌شود. این سخنان کلی دوای درد این روزهای جامعه ما نیست.

گزارش روز

۳۰ سناتور آمریکایی نامه نوشتند

ذوق سنا از اقدام ضدایرانی ترویکای اروپا

روسیه به کشورشان دارد. ایران تاکنون صدها پهپاد مرگبار به فدراسیون روسیه داده است، از جمله شاهد-۱۳۱، شاهد-۱۳۶ و مهاجر-۶ که برای هدف سسیگنال، اشنیت‌هایی به رژیم ایران می‌شود. در حالی که هیچ آمادگی‌ای برای تغییر سیاست‌های ثابت‌زای خود در مناطق مختلف نداده است.

این ادعاها علیه نقش ایران در منطقه، با نادیده گرفتن حضور نظامی مداخله‌جویانه آمریکا در منطقه به بهانه کمک به حفظ امنیت آن و فروش میلیاردها دلار تسلیحات این کشور به برخی کشورهای منطقه مطرح می‌شود که در کنار مداخله این کشور در امور داخلی و مناسبات دو جانبه کشورهای منطقه، تاثیر مخربی روی ثبات و امنیت خاورمیانه داشته است. وبگاه کمیته روابط خارجی سنای آمریکا گزارش داده این سناتورهای آمریکایی در نامه خود با مطرح کردن ادعاهای دیگری علیه ایران از جمله «تهدید به فعالیت‌هایی در زمینه برنامه هسته‌ای. حمایت از نیروهای نیابتی منطقه‌ای و بی‌توجهی کامل به حقوق بشر»، آمده است که ایران به غنی‌سازی اورانیوم در سطوحی «بالتر از کاربرد مسالمت‌آمیز غیرنظامی» ادامه داده و از همکاری کامل و شفاف با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خودداری می‌کند.

آنها همچنین مدعی شدن که ایران به «شاعه موشک‌ها، راکت‌ها و پهپادها به نیروهای نیابتی‌اش در سراسر خاورمیانه، از جمله به حزب‌الله، حماس و جهاد اسلامی فلسطین برای استفاده علیه اسرائیل ادامه می‌دهد».

در ایسن نامه آمده با تکرار ادعای دولت آمریکا و متحدان آن مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه از طریق عرضه پهپادهای جنگی به آن، ادعایی که از سوی تهران و مسکو بارها رد شده است، مطرح شد؛ پایان یافتن این تحریم‌ها تاثیر مستقیمی روی مقاومت اوکراین در برابر حمله غیرقانونی و بی‌دلیل

یادداشت

مردم در انتظار گزارش دولت

حفره‌های مالی شدیدی در سیستم مالی کشور ایجاد شده و تشخیص اینکه الویت‌ها کجاست مهم است. از همین‌رو برای مردم هم مهم است که سردمداران الویت‌ها را کجا می‌بینند. مثلا برای بسیاری از مردم حوزه دارو حوزه مهم و نیازمند رسیدگی است. بنابراین لازم است فکری عاجل در این باره شود.
سه فضای رسانه‌ای کشور به شدت مستعد شایعه است. یعنی عملکردها به گونه‌ای بوده پرت‌ترین و بی‌ارتباط‌ترین شایعه‌ها نیز می‌تواند جایگزین اخبار موقش شود. به همین دلیل باید در مورد پول‌هایی که هزینه می‌شود گزارش شفاف داد تا قبل از اینکه شایعه‌ای منتشر شود مسئولان در موردش اطلاع‌رسانی نمایند.

در مجموع بهتر است مسئولان به لفاظی در این زمینه اکتفا نکنند؛ یعنی بگویند برای مردم هزینه می‌شود. این سخنان کلی دوای درد این روزهای جامعه ما نیست.

گزارش روز

۳۰ سناتور آمریکایی نامه نوشتند

ذوق سنا از اقدام ضدایرانی ترویکای اروپا

روسیه به کشورشان دارد. ایران تاکنون صدها پهپاد مرگبار به فدراسیون روسیه داده است، از جمله شاهد-۱۳۱، شاهد-۱۳۶ و مهاجر-۶ که برای هدف سسیگنال، اشنیت‌هایی به رژیم ایران می‌شود. در حالی که هیچ آمادگی‌ای برای تغییر سیاست‌های ثابت‌زای خود در مناطق مختلف نداده است.

این ادعاها علیه نقش ایران در منطقه، با نادیده گرفتن حضور نظامی مداخله‌جویانه آمریکا در منطقه به بهانه کمک به حفظ امنیت آن و فروش میلیاردها دلار تسلیحات این کشور به برخی کشورهای منطقه مطرح می‌شود که در کنار مداخله این کشور در امور داخلی و مناسبات دو جانبه کشورهای منطقه، تاثیر مخربی روی ثبات و امنیت خاورمیانه داشته است. وبگاه کمیته روابط خارجی سنای آمریکا گزارش داده این سناتورهای آمریکایی در نامه خود با مطرح کردن ادعاهای دیگری علیه ایران از جمله «تهدید به فعالیت‌هایی در زمینه برنامه هسته‌ای. حمایت از نیروهای نیابتی منطقه‌ای و بی‌توجهی کامل به حقوق بشر»، آمده است که ایران به غنی‌سازی اورانیوم در سطوحی «بالتر از کاربرد مسالمت‌آمیز غیرنظامی» ادامه داده و از همکاری کامل و شفاف با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خودداری می‌کند.

آنها همچنین مدعی شدن که ایران به «شاعه موشک‌ها، راکت‌ها و پهپادها به نیروهای نیابتی‌اش در سراسر خاورمیانه، از جمله به حزب‌الله، حماس و جهاد اسلامی فلسطین برای استفاده علیه اسرائیل ادامه می‌دهد».

در ایسن نامه آمده با تکرار ادعای دولت آمریکا و متحدان آن مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه از طریق عرضه پهپادهای جنگی به آن، ادعایی که از سوی تهران و مسکو بارها رد شده است، مطرح شد؛ پایان یافتن این تحریم‌ها تاثیر مستقیمی روی مقاومت اوکراین در برابر حمله غیرقانونی و بی‌دلیل